พฤติกรรมทางเพศและทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในตัวเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

Sexual behavior and attitudes regarding sexual transmitted disease among foreigners in Chiang Mai City Chiang Mai Province

ปนัดดา พุทธคำ[1,2*] ธนวรรณ สำลีรัตน์[2]

Panaddar Phutthakham[1,2] Tanawan Samleerat[2]

[1]สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

[1]Public Health, Graduate School, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

[2]ภาควิชาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

[2]Division of Clinical Microbiology, Department of Medical Technology, Faculty of Associated Medical Science, Chiang Mai University, Chiang Mai, Thailand

* ผู้รับผิดชอบบทความ (Email: panaddy.pp@gmail.com)

* Corresponding author (Email: panaddy.pp@gmail.com)

Received February 2017

Accepted as revised April 2017

Abstract

Background: Recently, number of foreigners visiting Thailand has been increased. Increasing in sexual transmitted infections, thus, was affected because many foreigners may engage in risky sexual behavior while traveling.

Objectives: The aim of this study was learning about sexual behavior, and attitudes regarding sexually transmitted diseases, among foreigners in Chiang Mai city of Chiang Mai Province.

Materials and methods: It was a descriptive study of foreigners aged 18 years or older. Four hundred questionnaires were collected from foreigners around Thapae Gate, Night Bazaar, and Loi Kroh road during May-June 2016

Results: Fifty-seven percent of participants were male and 43% were female. Sixty-five percent were 18-29 years old. Foreigners (54%) came from European countries with duration of their stay in Chiang Mai less than 14 days (59.8%). Most of them (84.8%) reported having sex while staying in Chiang Mai and some had more than one sexual partner (22.5%). Sixty-four percent of those didn't use condoms with their regular partner but did when having causal sex with a new partner. Some (15.5%) reported having a sexually transmitted disease in their life (15.5%) and 67% had ever taken STDs test. Most participants have normal attitude about risks attached to sexual behavior and a good attitude towards the use of condoms.

Conclusion: Some foreigners visiting Chiang Mai Province frequency reported unsafe sexual practices; risky sexual behavior such as having multiple partners, and irregular use of condoms. These participants, therefore, are at the greatest risk of contracting sexually transmitted diseases. This information can be used as guideline for the sexual transmitted disease prevention between foreigners and local Thai people in Chiang Mai Province and other significant tourist areas in the future.

Journal of Associated Medical Sciences 2017; 50(2): 159-167. Doi: 10.14456/jams.2017.17

Keywords: Foreigner, sexual behavior, attitude, sexual transmitted disease protection, condom usage

บทคัดย่อ

ที่มาและความสำคัญ: ปัจจุบันนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายด้านรวมถึงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เนื่องจากนักท่องเที่ยวอาจมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในขณะท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศและทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในตัวเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วัสดุและวิธีการ: เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาในนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่อายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในบริเวณประตูท่าแพ ไนท์บาร์ซ่า และถนนลอยเคราะห์ ระหว่างเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. 2559 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ขณะอยู่ในประเทศไทย จำนวน 400 ราย

ผลการศึกษา: ร้อยละ 57 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย และร้อยละ 43 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 63.5 มีอายุอยู่ในช่วง 18-29 ปี ร้อยละ 54 เป็นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศยุโรป ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่น้อยกว่า 14 วัน (ร้อยละ 59.8) ร้อยละ 84.8 มีเพศสัมพันธ์ในขณะท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยร้อยละ 22.5 มีคู่นอนมากกว่าหนึ่ง ลักษณะคู่นอนมีผลต่อการเลือกใช้ถุงยางอนามัย กล่าวคือส่วนใหญ่ไม่ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักที่ท่องเที่ยวด้วยกัน (ร้อยละ 64.8) แต่ใช้เพิ่มมากขึ้นเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนที่พบในระหว่างท่องเที่ยว ร้อยละ 15.5 มีประวัติการเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 67 เคยตรวจหาการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติปานกลางในด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์

สรุปผลการศึกษา: นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดต่อและแพร่กระจายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กล่าวคือ การมีคู่นอนหลายคนในขณะท่องเที่ยว และไม่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน ข้อมูลที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและชาวไทยที่อาศัยอยู่ในเมืองเชียงใหม่ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในพื้นที่อื่นๆ ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยมเข้ามาท่องเที่ยวต่อไป

Journal of Associated Medical Sciences 2560; 50(2): 159-167. Doi: 10.14456/jams.2017.17

คำสำคัญ: นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พฤติกรรมทางเพศ ทัศนคติ การป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การใช้ถุงยางอนามัย

บทนำ

การเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นผลดีทางด้านเศรษฐกิจ แต่ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายด้าน รวมถึงโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนมากมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจากความต้องการหาประสบการณ์ทางเพศใหม่กับคนท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมแตกต่างออกไป[1] พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี เช่น ไม่สวมถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์ การศึกษาก่อนหน้าพบว่าร้อยละ 60 ของนักท่องเที่ยวไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์[2] การที่นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทำให้ความหลากหลายของโรคในท้องถิ่นเปลี่ยนไป รวมถึงการนำเชื้อดื้อยาเข้ามาในท้องถิ่นทำให้การรักษาเป็นไปไม่ดีเท่าที่ควร[3] นอกจากนี้ ยังพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยนิยมมีเพศสัมพันธ์กับคนไทยทั้งคนท้องถิ่นและหญิงขายบริการทางเพศ พบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 50 มีเพศสัมพันธ์กับหญิงไทยที่ไม่ใช่หญิงขายบริการ[4] สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อประชาชนไทยโดยตรง

จังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานท่องเที่ยวหลักแห่งหนึ่งของประเทศไทยที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาตินิยม เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ประกอบกับค่าครองชีพที่ไม่สูงมากทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนไม่น้อยเลือกเข้า

มาท่องเที่ยวในเมืองเชียงใหม่[5] นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่นิยมท่องเที่ยวและมีที่พักในตัวเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะบริเวณถนนลอยเคราะห์ ไนท์บาร์ซ่า และถนนท่าแพ

การที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เป็นจำนวนมากร่วมกับรายงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับคนไทยในรูปแบบทั้งที่มีและไม่มีการป้องกัน[4] ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเหล่านั้นมีแนวโน้มเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือนำโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สายพันธุ์อื่น หรือสายพันธุ์ดื้อยาเข้ามาในประเทศ อีกทั้งยังมีข้อมูลด้านนี้น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในทุกปี ประกอบกับยังไม่พบการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของชาวต่างชาติในเมืองเชียงใหม่ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาพฤติกรรมทางเพศของชาวต่างชาติในตัวเมืองเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศและทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เข้ามาท่องเที่ยวในตัวเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

วัสดุและวิธีการ

เป็นการศึกษาแบบเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่ออธิบายพฤติกรรมทางเพศและทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในตัวเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป สามารถสื่อสารและอ่านภาษาอังกฤษ และเป็นชาวต่างชาติที่มีเพศสัมพันธ์ในขณะท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีขนาดที่ไม่แน่นอนจึงใช้การคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ W.G. Cochran (1953) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ราย สุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (convenience Sampling) ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลคือ เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2559

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามซึ่งสร้างจากการศึกษาก่อนหน้า[4] ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 2 ท่านและผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรม 3 ท่าน คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence) ในแต่ละข้อได้คะแนนมากกว่า 0.5 นอกจากนี้ ยังได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับชาวต่างชาติก่อนใช้เก็บข้อมูลจริงเพื่อให้แน่ใจว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถเข้าใจคำถามได้ครบถ้วน แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

1. ลักษณะทางประชากร
2. พฤติกรรมทางเพศ
3. ทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

การแปลผลในส่วนของทัศนคติใช้คะแนนทัศนคติเฉลี่ยคำนวณด้วยวิธีการของ Best (1977) ซึ่งแบ่งทัศนคติออกเป็น 3 ระดับ คือ ค่ามากกว่า mean-SD หมายถึง ระดับทัศนคติที่ดี ค่าระหว่าง mean-SD ถึง mean+SD หมายถึง ระดับทัศนคติปานกลาง และ ค่าน้อยกว่า mean+SD หมายถึง ระดับทัศนคติที่ไม่ดี

ก่อนการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยแจ้งกลุ่มตัวอย่างถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษา ตลอดจนมีเอกสารชี้แจงกลุ่มตัวอย่างแนบไปกับแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการศึกษาโดยสมัครใจ งานวิจัยนี้ไม่มีการระบุตัวตน ไม่มีการระบุชื่อหรือลายเซ็นของอาสาสมัครในเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ข้อมูลทุกอย่างที่อาสาสมัครตอบในแบบสอบถามถูกเก็บเป็นความลับและใช้ในงานวิจัยนี้เท่านั้น และเนื่องจากเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน จึงมีการปกปิดข้อมูลที่อาสาสมัครตอบมาในแบบสอบถามโดยใส่ซองสีน้ำตาลทึบให้อาสาสมัครนำกรอกข้อมูล และนำแบบสอบถามใส่ซองสีน้ำตาลทึบปิดผนึกส่งกลับคืนให้กับผู้วิจัยหรือผู้แจกแบบสอบถาม

งานวิจัยนี้ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย สาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เลขที่ 097/2559)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยโปรแกรม SPSS Version 17 (serial no. 5068035) ใช้สถิติเชิงพรรณนาสำหรับจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ คะแนนระดับทัศนคติ เป็นต้น หาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มโดยสถิติไคสแควร์ (chi square) และสถิติฟิชเชอร์ (fisher's exact test) เช่น ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงและการมีคู่นอนมากกว่า 1 คนขณะท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้เกณฑ์กำหนด $p<0.05$ ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษา

จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 583 ฉบับ จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติบริเวณประตูท่าแพ ถนนลอยเคราะห์ และไนท์บาร์ซ่า เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 รายที่มีเพศสัมพันธ์ในขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 57 เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.5) มีอายุระหว่าง 18-29 ปี เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปยุโรป (ร้อยละ 54) ทวีปอเมริกา (ร้อยละ 37) ร้อยละ 79.8 มีสถานภาพโสด ระยะเวลาท่องเที่ยวอยู่ในประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 14-28 วัน (ร้อยละ 34) น้อยกว่า 14 วัน (ร้อยละ 59.8) และไม่มีกำหนดกลับ (ร้อยละ 25) เหตุผลส่วนใหญ่ที่เข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่คือท่องเที่ยว (ร้อยละ 75.3) (Table 1)

Table 1 Demographic background of foreigners.

Demographic (N=400)	N (%)
Sex	
Male	228 (57.0)
Female	172 (43.0)
Age	
18-29	254 (63.5)
30-39	95 (23.8)
40 up	47 (11.8)
Unknown age	4 (1.0)
Nationality	
America	148 (37.0)
Europe	216 (54.0)
Asia	15 (3.8)
Australia	14 (3.5)
Africa	2 (0.5)
Unknown nationality	5 (1.3)
Marital status	
Single	319 (79.8)
Married	56 (14.0)
Separated	1 (0.3)
Divorced	13 (3.3
Unknown marital status	11 (2.8)

Table 1 Demographic background of foreigners. (continued)

Demographic (N=400)	N (%)
Type of journey	
Travel	301 (75.3)
Work	68 (17.0)
Visit family	10 (2.5)
Others	16 (4.0)
Unknown type of journey	5 (1.3)
Duration of stay in Chiang Mai	
>14 days	239 (59.8)
14-28 days	15 (3.8)
> 28 days but less than 3 months	25 (6.3)
3 Months	14 (3.5)
6 Months	7 (1.8)
No specific timetable	100 (25.0)

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนที่มีเพศสัมพันธ์ในประเทศไทย พบว่า ร้อยละ 84.8 มีเพศสัมพันธ์ในจังหวัดเชียงใหม่ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในจังหวัดเชียงใหม่คือ เหตุผลที่เข้ามาในประเทศไทย (p<0.001) และระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ (p<0.001)

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 60.7 มีคู่นอนเพียงแค่ 1 คน และนักท่องเที่ยวร้อยละ 39.3 มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนมากกว่าหนึ่งคนในขณะที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ คู่นอนส่วนใหญ่ คือ คู่รักที่ท่องเที่ยวด้วยกัน (ร้อยละ 69.3) ร้อยละ 23.8 มีเพศสัมพันธ์กับคนไทยที่ไม่ใช่พนักงานบริการทางเพศ และเมื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มตัวอย่างพบว่าร้อยละ 82.3 ไม่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักที่ท่องเที่ยวด้วยกัน แต่มีการใช้เป็นประจำทุกครั้งเพิ่มมากขึ้นเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนที่พบในระหว่างท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.5 เคยเป็นหรือเคยมีอาการของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และร้อยละ 67 เคยตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มาก่อน (Table 2)

Table 2 Sexual behavior of foreigners in Chiang Mai city.

Sexual behavior	**N (%)**
Had sex while traveling in Chiang Mai	339 (84.8)
Number of sex partners while traveling in Chiang Mai (N=339)	
1	206 (60.7)
2–3	90 (26.5)
4–6	20 (6.0)
7–9	10 (3.0)
>9	4 (1.2)
Not sure	9 (2.6)
Sexual partner while traveling in Chiang Mai (N=502) (Multiple choice)	
Travel partner	277 (69.3)
Newly met person (non-Thai)	117 (29.3)
Local Thai	95 (23.8)
Thai sex-workers	13 (3.3)
Condom usage with travel partner (N=272)	
Never used a condom	130 (46.9)
Always used a condom	44 (15.9)
Sometimes used a condom	98 (35.4)
Condom usage with newly met person (non-Thai) (N=106)	
Never used a condom	5 (4.3)
Always used a condom	75 (64.1)
Sometimes used a condom	26 (22.2)
Condom usage with local Thai (N=90)	
Never used a condom	10 (10.5)
Always used a condom	55 (57.9)
Sometimes used a condom	25 (26.3)
Condom usage with Thai sex-workers (N=12)	
Never used a condom	0
Always used a condom	10 (76.9)
Sometimes used a condom	2 (15.4)
History of STD (N=400)	
Use to have STD symptoms	62 (15.5)
Use to test for STDs	268 (67.0)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีคู่นอนมากกว่า 1 คน ในขณะท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส เหตุผลที่เข้ามาในประเทศไทย ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และจำนวนคู่นอนในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา (Table 3)

Table 3 Factor related with having more than one sex partner during traveling in Chiang Mai.

Factor related risk sexual behavior	Percent of participants having more than one sexual partner during traveling in Chiang Mai (Total) N=141	*p*-values[1]
Sex		**<0.001**
Male	50.3 (100/199)	
Female	27.7 (41/148)	
Age		**<0.001**
18-29	31.6 (67/212)	
30-39	53.4 (47/88)	
40 up	55.8 (24/43)	
Unknown age	75.0 (3/4)	
Marital status		**0.002**
Single	43.5 (118/271)	
Married	18.5 (10/54)	
Separated	100.0 (1/1)	
Divorced	66.7 (8/12)	
Unknown marital status	44.4 (4/9)	
Type of journey		**<0.001**
Travel	32.7 (81/248)	
Work	66.2 (45/68)	
Visit family	50 (5/10)	
Others	50 (8/16)	
Unknown type of journey	40 (2/5)	
Duration of stay in Chiang Mai		**<0.001**
>14 days	24.5 (48/196)	
14-28 days	50.0 (5/10)	
> 28 days but less than 3 months	61.9 (13/21)	
3 Months	64.3 (9/14)	
6 Months	71.4 (5/7)	
No specific timetable	61.6 (61/99)	
Number of sex partner in the last 3 months		**<0.001**
1	11.8 (24/203)	
2-3	83.0 (73/88)	
4-6	81.8 (18/22)	
7-9	83.3 (10/12)	
> 9	66.7 (8/12)	
Not sure	80 (8/10)	

กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับดี โดยมีเพียง 5 ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ ทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนหลายคนเป็นเรื่องปกติ (คะแนนเฉลี่ย 2.9) การมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนักเป็นเรื่องปกติ (คะแนนเฉลี่ย 2.87) การใช้ถุงยางอนามัยเป็นการแสดงความรักต่อคู่นอน (คะแนนเฉลี่ย 2.66) การใช้ถุงยางอนามัยลดความสุขทางเพศ (คะแนนเฉลี่ย 2.65) และ ทุกคนจะปลอดภัยจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หากใช้ถุงยางอนามัย (คะแนนเฉลี่ย 2.62) ดังแสดงในตารางที่ 4

Table 3 Foreigner attitude to safe sex in Chiang Mai.

Attitude	The average attitude point (%)	Attiude*
1. It's normal to have multiple partners.	2.90	Bad
2. It's normal to pay for sex.	3.91	Average
3. It's normal to have anal sex.	2.87	Good
4. Oral sex presents no risk for contracting an STD.	4.31	Good
5. Using a condom while having sex with a lover or wife is weird.	3.53	Average
6. Using a condom expresses your love for your sexual partner.	2.66	Bad
7. I am suspicious if my partner uses a condom.	3.86	Average
8. Men who use condoms during sex are cowards.	4.58	Good
9. Using a condom makes sex less enjoyable.	2.65	Bad
10. Putting on multiple condoms during intercourse will increase the protection against STDs.	4.10	Good
11. It's a good idea to use a condom during sex to protect yourself against STDs.	4.60	Good
12. You should use a condom every time you have sex to protect yourself against STDs. (In case you don't want to have kids)	3.85	Average
13. Using a condom during sex can reduce the anxiety of contracting a sexually transmitted disease.	4.18	Good
14. Condoms can help protect against STDs.	4.58	Good
15. It is common practice to use a condom during sex.	4.04	Average
16. Everyone is safe from sexually transmitted infection if they use a condom.	2.62	Bad

* *<3.3313 Bad attitude, 3.33-4.0743 Average, >4.0743 Good Attitude*

วิจารณ์ผลการศึกษา

การศึกษาสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวที่มีเพศสัมพันธ์ในประเทศไทยจำนวน 400 ราย ซึ่งในจำนวน 400 รายนั้นพบว่าร้อยละ 84.8 มีเพศสัมพันธ์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยระยะเวลาที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ กล่าวคือนักท่องเที่ยวที่อยู่ในระยะเวลาสั้นมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่านักท่องเที่ยวที่อยู่ในระยะเวลายาวนานกว่า นอกจากนี้เหตุผลที่เข้ามาในประเทศไทยยังสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเหล่านี้เข้ามาเพื่อการท่องเที่ยว นิยมมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักที่ท่องเที่ยวด้วยกัน แต่ยังมีนักท่องเที่ยวบางส่วนที่มีเพศสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวชาติอื่นที่พบในระหว่างท่องเที่ยว คนไทยและพนักงานบริการทางเพศชาวไทย และพบว่านักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยที่มีคู่นอนมากกว่า 1 คน ในขณะท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นักท่องเที่ยวบางรายมีเพศสัมพันธ์กับทั้งคู่รักที่มาท่องเที่ยวด้วยกัน กับนักท่องเที่ยวชาติอื่นที่พบในระหว่างท่องเที่ยวในประเทศไทย กับคนไทยที่ไม่ใช่พนักงานบริการทางเพศ ตลอดจนกับพนักงานบริการทางเพศชาวไทย การมีคู่นอนหลายคนเป็นอีกหนึ่งพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดต่อและแพร่กระจายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่นิยมใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักที่ท่องเที่ยวด้วยกัน แม้มีอัตราการใช้ถุงยางอนามัยมากขึ้นเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนใหม่ที่พบในระหว่างท่องเที่ยว อีกทั้งนักท่องเที่ยวยังมีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างบางส่วนยังมีทัศนคติที่ไม่ดีเกี่ยวกับการมีคู่นอนหลายคนและการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ตลอดจนคิดว่าการสวมใส่ถุงยางอนามัยในขณะมีเพศสัมพันธ์ทำให้ความสุขในการมีเพศสัมพันธ์ลดลง

ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาก่อนหน้าในกลุ่มนักท่องเที่ยวแบกเป้ของ Nil Kaehler ในปี 2013 ที่พบว่าอุบัติการณ์ของการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 ในทุก 14 วันของการอยู่ในประเทศไทย[4] และสอดคล้องกับการศึกษาของ Sami Alcedo ในปี 2014 ที่ศึกษาในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในมาจอก้าและไอบิซาประเทศสเปนโดยนักท่องเที่ยวร้อยละ 25.7 ในมาจอก้า (Majorca) และร้อยละ 32 ในไอบิซา (Ibiza) ท่องเที่ยวกับคู่รัก และการศึกษาในกลุ่มนักท่องเที่ยวในคูโซ (Cuzou) พบว่านักท่องเที่ยวมากับคู่รักของตนเช่นกันโดยคิดเป็นร้อยละ 30.8[7,8] นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักท่องเที่ยวแบกเป้ชาวอังกฤษที่ท่องเที่ยวในออสเตรเลีย[9] และกลุ่มนักท่องเที่ยวในสเปน รวมถึงการศึกษาลักษณะคู่นอนในการท่องเที่ยวที่พบว่าเพศชายนิยมมีคู่นอนมากกว่า 1 คน[6,10] ในระหว่างการท่องเที่ยว สำหรับข้อมูลการใช้ถุงยางอนามัยพบว่าสอดคล้องกับการศึกษาของ Sami Alcedo ในปี 2014 ที่พบว่าทุกหนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่างไม่ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนประจำในขณะท่องเที่ยว[2] แต่อัตราการใช้ถุงยางอนามัยเป็นประจำเพิ่มขึ้นเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนอื่น และสอดคล้องกับการศึกษาของ Nil Kaehler ในปี 2013 ที่พบว่านักท่องเที่ยวใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวที่พบในขณะท่องเที่ยว[4]

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ขัดแย้งกับกับการศึกษาในกลุ่มนักท่องเที่ยวแบกเป้ในถนนข้าวสารที่พบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 47.7 มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนใหม่คือนักท่องเที่ยวชาติอื่นที่พบในขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย และ ร้อยละ 51.2 มีเพศสัมพันธ์กับคนไทยที่ไม่ใช่พนักงานบริการทางเพศ[4] อีกทั้งยังสัมพันธ์กับการศึกษาของ Jennifer Downing ในปี 2010 ที่พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวอื่นที่พบระหว่างท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น[7] เนื่องจากถนนข้าวสารเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเริ่มต้นของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเมื่อเข้ามาในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การศึกษาก่อนหน้าเป็นการศึกษาในกลุ่มนักท่องเที่ยวแบกเป้ที่ส่วนใหญ่แล้วนิยมมาท่องเที่ยวคนเดียวหรือมากับเพื่อนเพศเดียวกัน จึงทำให้มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนที่เจอระหว่างท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งส่วนใหญ่มาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และมักมาเป็นครอบครัว มากับคู่รักของตน หรือมากับคู่นอนที่พบในระหว่างท่องเที่ยวทำให้ผลการศึกษาที่ได้ขัดแย้งกันกล่าวได้ว่าลักษณะของนักท่องเที่ยวในประเทศไทยมักแตกต่างกันไปตามสถานที่ท่องเที่ยว

สรุปผลการศึกษา

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์ในขณะท่องเที่ยว โดยมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์คือมีคู่นอนมากกว่า 1 คน และไม่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีทัศนคติปานกลางในด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แต่มีทัศนคติดีในการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ข้อจำกัดของการศึกษา

ข้อจำกัดของการศึกษาครั้งนี้ คือ recall bias เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องใช้การทบทวนความจำเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับจำนวนคู่นอนและการใช้ถุงยางอนามัย ซึ่งหากผ่านมาเป็นเวลานานอาจทำให้ข้อมูลเกิดการคลาดเคลื่อนได้ นอกจากนี้ ช่วงเวลาที่เก็บข้อมูลเป็นเพียงช่วงเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน จึงทำให้ได้ข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเพียงบางชาติเท่านั้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย เดชตรัยรัตน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ แขนงวิชาภูมิคุ้มกันวิทยาคลินิก คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.ดร.อรุณรัตน์ ตั้งมั่นคงวรกูล ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรมสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นพ. สุรเชษฐ์ อรุโณทอง ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 เชียงใหม่ คุณนิลวรรณ เชตะชา ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรม เวชศาสตร์การเดินทางและการท่องเที่ยว และคุณชัชลาวัณย์ เมืองจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรม มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ และขอขอบพระคุณผู้เข้าร่วมการวิจัยทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

1. Memish ZA, Osoba AO. International travel and sexually transmitted diseases. Travel Med Infect Dis. 2006; 4(2): 86-93.
2. Alcedo S, Kossuth-Cabrejos S, Piscoya A, Mayta-Tristán P. Factors associated with non-use of condoms in an online community of frequent travellers. Travel Med Infect Dis. 2014; 12(6): 750-6.
3. Cabada MM, Echevarria JI, Seas C, Gotuzzo E. High prevalence of sexually transmitted infections among young Peruvians who have sexual intercourse with foreign travelers in Cuzco. J Travel Med. 2009; 16(5): 299-303.
4. Kaehler N, Piyaphanee W, Kittitrakul C, Kyi YP, Adhikari B, Sibunruang S, et al. Sexual behavior of foreign backpackers in the Khao San Road area, Bangkok. Southeast Asian J Trop Med Public Health. 2013; 44(4): 690-6.
5. ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาด [Internet]. สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ กลุ่มฐานข้อมูลการตลาด. 2558 [cited 2/9/2558]. Available from: http://marketingdatabase.tat.or.th/ewt_w3c/ewt_news.php?nid=1621.
6. Vivancos R, Abubakar I, Hunter P. Foreign travel, casual sex, and sexually transmitted infections: systematic review and meta-analysis. Int J Infect Dis. 2010; 14(10): e842-e51.
7. Downing J, Hughes K, Bellis MA, Calafat A, Juan M, Blay N. Factors associated with risky sexual behaviour: a comparison of British, Spanish and German holidaymakers to the Balearics. The European Journal of Public Health. 2011; 21(3): 275-81.
8. Cabada MM, Montoya M, Echevarria JI, Verdonck K, Seas C, Gotuzzo E. Sexual behavior in travelers visiting Cuzco. J Travel Med. 2003; 10(4): 214-8.
9. Hughes K, Downing J, Bellis MA, Dillon P, Copeland J. The sexual behaviour of British backpackers in Australia. Sex Transm Infect. 2009; 85(6): 477-82.
10. Mercer CH, Fenton KA, Wellings K, Copas AJ, Erens B, Johnson AM. Sex partner acquisition while overseas: results from a British national probability survey. Sex Transm Infect. 2007; 83(7): 517-22.